

Klima-, Energi- og Forsyningsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Ministeren

Dato
11. april 2024

J nr. 2023-4430

Svar på KEF L 106 – spm. 20

Klima-, Energi- og Forsyningsudvalget har i brev af 14. marts 2024 stillet mig følgende KEF L 106 – spm. 20, som jeg hermed skal besvare. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Theresa Scavenius (UFG).

Spørgsmål 20

Vandselskabernes retssikkerhed er vigtig for sektorens stabilitet. Vil ministeren derfor yde teknisk bistand til at udforme de nødvendige ændringsforslag, som sikrer, at:

- Bestemmelsen i lovforslagets § 18, stk. 4, om vandsektortilsynets beføjelse til at påbyde et vandselskab at afstå eller afvikle deltagelse i andre virksomheder fjernes, og at der i stedet indsættes en bestemmelse, der fremmer mere sektorkobling og multiforsyningsselskaber? Der henvises til afsnit 3.1.2.2 i bemærkningerne til lovforslaget.
- Vandsektortilsynets hjemmel i lovforslagets § 19, stk. 7, til at fastsætte den markedsmæssige pris i de tilfælde, hvor tilsynet finder en aftale ikke er indgået på markedsvilkår, fjernes? Der henvises til afsnit 3.1.3.3 i bemærkningerne til lovforslaget.
- Der ikke er uklarhed ift. overlappende tilsynsforpligtelser og underrettingsforpligtelser mellem konkurrencestyrelsen og kommunerne? Der henvises til TREFOR's kritik som afspejlet i høringsnotatets afsnit 1.4. om risiko for dobbeltkontrol.
- Der kommer rimelige og realistiske svarfrister? Der henvises til DANVA's og HOFOR's hørings svar som afspejlet i høringsnotatets afsnit 2.5. om bebyrdende afgørelser ved manglende indsendelse af oplysninger.
- Det præciseres, hvilke dele af kommunernes afgørelser der kan påklages, og hvilke som ikke kan? Der henvises til KL's hørings svar som afspejlet i høringsnotatets afsnit 4.3. om vandselskabers klageadgang.
- Afleveringsfristen vedrørende revisorerklæringer til kommunernes stoplovsindberetning rykkes fra 1. februar til 1. september? Der henvises til Københavns Kommunes hørings svar som afspejlet i høringsnotatets

Klima-, Energi- og
Forsyningsministeriet

Holmens Kanal 20
1060 København K

T: +45 3392 2800
E: kefm@kefm.dk

www.kefm.dk

afsnit 5.2. om kommunale indberetningsfrister efter lov om kommuners afståelse af vandselskaber.

Svar

Ad at der indsættes en bestemmelse, der fremmer mere sektorkobling og multiforsyningsselskaber

Der skal nedsættes et Vandreguleringsudvalg, som skal give konkrete faglige anbefalinger til regeringen om udformningen af den fremadrettede økonomiske regulering af vandsektoren.

Der er efter min opfattelse ikke den fornødne identitet mellem lovforslag L 106 og ønsket om at fremsætte et ændringsforslag med det pågældende indhold under Folketingets behandling af lovforslaget. På den baggrund og på baggrund af det i øvrigt ovenfor anførte agter jeg ikke at udarbejde ændringsforslag vedrørende dette punkt og ville heller ikke kunne støtte et sådant forslag.

Ad fjernelse af den foreslåede bestemmelse i vandsektorlovens § 18, stk. 4, om påbud om afståelse eller afvikling af ulovlig tilknyttet virksomhed

Jeg har forstået denne del af spørgsmålet sådan, at der ønskes udarbejdet et ændringsforslag, der medfører, at retstilstanden vedrørende mulighederne for at påbyde afvikling af ulovlig tilknyttet virksomhed ikke udvides eller ændres i forhold til i dag. Det indebærer, at også den foreslåede ophævelse af den gældende påbudsregel i stoploven skal fjernes, således at klima- energi- og forsyningsministeren fortsat kan træffe afgørelse om, at kommunalt ejede vandselskaber skal afstå eller afvikle deltagelsen i ulovlig tilknyttet virksomhed.

Ændringsforslag med denne virkning vil kunne formuleres som ændringsforslag 1, 2, 6 og 8-10 i vedlagte. Ændringsforslagene vil nødvendiggøre en række korrektioner af henvisninger i lovforslaget i øvrigt.

Jeg kan ikke støtte ændringsforslagene.

Jeg vurderer, at det er hensigtsmæssigt i forhold til at opnå et effektivt tilsyn med reglerne om tilknyttet virksomhed, at tilsynsmyndigheden har beføjelse til at påbyde, at et vandselskab afstår eller afvikler en ulovlig tilknyttet virksomhed. Hvis påbudsadgangen ikke er til stede, vil tilsynet, når det konstaterer en overtrædelse af reglerne, kunne indskærpe, at de gældende regler skal følges. Hvis vandselskabet imidlertid ikke lovliggør forholdet ved at afstå eller afvikle den ulovlige tilknyttede virksomhed, f.eks. fordi selskabet er uenig i tilsynets vurdering, vil tilsynet reelt ikke have andre håndhævelsesmuligheder end at foretage politianmeldelse, hvilket i de fleste tilfælde ikke vil være en hensigtsmæssig måde at få afklaret spørgsmålet på.

Jeg vurderer derfor, at en hjemmel til at give et påbud, som vil kunne påklages til Konkurrenceankenævnet, hvis selskabet er uenig i afgørelsen, er en langt mere hensigtsmæssig måde at håndhæve reglerne på.

Jeg vurderer desuden, at det er uhensigtsmæssigt, at håndhævelsesmulighederne er forskellige for kommunalt og ikke kommunalt ejede selskaber, sådan som tilfældet er i dag, hvor klima-, energi- og forsyningsministeren kan pålægge afståelse eller afvikling af ulovlig tilknyttet virksomhed, hvis der er tale om et kommunalt ejet selskab.

Endelig vurderer jeg, at muligheden for at påbyde afståelse eller afvikling bør tilkomme Vandsektortilsynet og ikke ministeren, da et af formålene med lovforslaget netop er at sikre en entydig placering af ansvaret for tilsyn med tilknyttet virksomhed hos Vandsektortilsynet.

Ad fjernelse af den foreslåede bestemmelse i vandsektorlovens § 19, stk. 7, om hjemmel til at fastsætte den markedsmæssige pris.

Et ændringsforslag som efterspurgt vil tillige nødvendiggøre fjernelse af det foreslåede § 19, stk. 8, om påbud til et vandselskabs koncernforbundne selskaber og andre parter, der er interesseforbundet med vandselskabet, om at tilbageføre ikke-markedsmæssige betalinger fra vandselskabet eller foretage efterbetaling. Påbud om tilbage- eller efterbetaling forudsætter, at der er fastsat en markedsmæssig pris.

Ændringsforslag med denne virkning vil kunne formuleres som ændringsforslag Til nr. 3-5 og 7 i vedlagte. Ændringsforslagene vil nødvendiggøre en række korrektioner af henvisninger i lovforslaget i øvrigt.

Jeg kan ikke støtte ændringsforslagene.

Det er et af de væsentlige formål med lovforslaget at styrke tilsynet med markedsmæssigheden af vandselskabernes aftaler, særlig – men ikke kun – aftaler med parter, der er koncern- eller interesseforbundet med vandselskabet. Det er vigtigt både i forhold til sikring af, at vandselskabernes forbrugere ikke betaler for meget for ydelsen, og sikring af, at der ikke sker konkurrenceforvriddning, når vandselskaberne indgår aftaler om f.eks. levering af ydelser til selskabet.

Det er i mange tilfælde ønskeligt, at vandselskaberne effektiviserer ved at gå sammen med andre vandselskaber eller andre forsyningsselskaber, herunder danner fælles serviceselskaber o. lign. Den forventede stigende tendens til etablering af multiforsyningsselskaber øger imidlertid objektivt set risikoen for, at der forekommer krydssubsidiering m.v.

Bl.a. på den baggrund vurderer jeg, at der er behov for, at der føres et aktivt tilsyn med området, og at der er effektive håndhævelsesmidler.

Hvis tilsynet ikke kan fastsætte en markedsmæssig pris, men alene kan konstatere, at den i aftalen fastsatte pris ikke er markedsmæssig, vil tilsynets håndhævelsesmuligheder reelt være meget begrænsede. Der vil som nævnt ikke være mulighed for påbud om tilbage- eller efterbetaling til koncern- eller interesseforbundne aftaleparter. Det vil desuden være vanskeligt at fastsætte størrelsen af et eventuelt fradrag i vandselskabets økonomiske ramme, hvis tilsynet ikke må fastlægge en markedsmæssig pris.

Hvis vandselskabet ikke reagerer på en indskærpelse om overholdelse af reglerne, eller aftaler en ny pris, som tilsynet heller ikke finder markedsmæssig, vil tilsynet i så fald reelt ikke have andre håndhævelsesmuligheder end at foretage politianmeldelse, hvilket i de fleste tilfælde ikke vil være en hensigtsmæssig måde at håndhæve reglerne på eller at få afklaret, hvad den markedsmæssige pris er.

Jeg vurderer, at en hjemmel til at fastsætte en markedsmæssig pris, som vil kunne påklages til Konkurrenceankenævnet, hvis selskabet er uenig i afgørelsen, er en langt mere hensigtsmæssig måde at håndhæve reglerne på.

Ad uklarhed ift. overlappende tilsynsforpligtelser og underretningsforpligtelser mellem konkurrencestyrelsen og kommunerne, jf. TREFOR's kritik.

Jeg har forstået denne del af spørgsmålet sådan, at der ønskes udarbejdet et ændringsforslag, der ophæver hvile i sig selv-princippet for de vandselskaber, der er omfattet af vandsektorlovens rammeregulering. Denne forståelse bygger på, at TREFOR i deres høringssvar påpeger, at kommunalbestyrelsens godkendelse af vandselskabernes takster efter hvile i sig selv-princippet er udtryk for dobbeltregulering af selskabernes indtægter, når der samtidigt fastsættes indtægtsrammer.

Jeg kan oplyse, at der er afgørende forskelle mellem en regulering med økonomiske rammer og hvile i sig selv-princippet. Disse forskelle er overordnet beskrevet i lovforslaget, jf. afsnit 3.3.1.2. i de almindelige bemærkninger. Som det fremgår heraf, sikrer de økonomiske rammer ikke i sig selv, at selskaberne i taksterne kun kan indregne nødvendige udgifter. Det er derimod hvile i sig selv-princippet, der fastlægger et krav om, at et vandselskab samlet set over en år-række ikke kan opkræve mere hos forbrugerne end de nødvendige udgifter til dækning af selskabets almindelige forsyningsaktiviteter. Denne begrænsning i takstfastsættelsen følger ikke af rammereguleringen og følger således udelukkende af hvile i sig selv-princippet.

Som det også fremgår af afsnit 3.3.1.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger, kan der imidlertid efter de gældende regler være en risiko for unødvendig dobbeltkontrol i forhold til overholdelsen af de økonomiske rammer. Dette ligger til grund for, at L 106 indeholder forslag, der netop har til formål at reducere

kommunalbestyrelsens nuværende opgaver vedrørende kontrol af de økonomiske rammer, jf. beskrivelsen af lovforslaget i blandt andet afsnit 3.3.2.3. i de almindelige bemærkninger.

Der er efter min opfattelse ikke den fornødne identitet mellem lovforslag L 106 og ønsket om at fremsætte et ændringsforslag med det pågældende indhold under Folketingets behandling af lovforslaget. På den baggrund og på baggrund af det i øvrigt ovenfor anførte agter jeg ikke at udarbejde ændringsforslag vedrørende dette punkt og ville heller ikke kunne støtte et sådant forslag.

Ad rimelige og realistiske svarfrister

Det følger af de almindelige forvaltningsretlige regler, herunder proportionalitetsprincippet, at Vandsektortilsynet, når tilsynet sender udkast til afgørelser i høring eller efterspørger oplysninger eller dokumentation, skal fastsætte rimelige og realistiske svarfrister under hensyn til, hvor hastende sagen er. Dette fraviges ikke med lovforslaget. Hvad der i de enkelte tilfælde ligger heri, kan der ikke fastsættes præcise regler om, da det afhænger af de konkrete omstændigheder, herunder bl.a. hensynet til, at Vandsektortilsynet skal kunne overholde de fastsatte frister for, hvornår de skal træffe afgørelse om de økonomiske rammer for vandselskaberne.

På den baggrund agter jeg ikke at udarbejde ændringsforslag vedrørende dette punkt.

Ad præcisering af, hvilke dele af kommunernes afgørelser der kan påklages, og hvilke som ikke kan

L 106 indeholder forslag, der indfører nye muligheder for, at vandselskaber kan indbringe de i lovforslaget konkret nævnte kommunale afgørelser for Miljø- og Fødevarerklagenævnet og Energiklagenævnet.

Lovforslagets § 2 og § 3 indebærer som noget nyt, at vandselskaber, der er adressat for kommunalbestyrelsens afslag på godkendelse af anlægs- og driftsbidrag, spildevandafledningsbidrag samt spildevandsbetalingsvedtægter, vil kunne påklage disse afslag til Energiklagenævnet.

Forslagene indebærer endvidere, at vandselskaberne vil kunne påklage kommunalbestyrelsens påbud om indsendelse af oplysninger til brug for kommunalbestyrelsens godkendelsesarbejde eller tilsyn. For så vidt angår disse kommunale afgørelser om oplysningspåbud indeholder L 106 også forslag om, at klima-, energi- og forsyningsministeren vil kunne fastsætte regler om, at de i lovene fastsatte klageadgange afskæres.

Som nævnt i høringsnotatet afsnit 4.3. om klageadgang, vil Energistyrelsen inddrage KL og andre interessenter i arbejdet med de kommende bekendtgørelser og vejledninger. Energistyrelsen vil således inddrage KL og andre interessenter

i udmøntningen af lovforslagets bemyndigelse til i en bekendtgørelse at afskære klageadgang. Grundlaget for udmøntningen fremgår af lovforslaget i bl.a. bemærkningerne til § 2, nr. 24, § 80 c og § 3, nr. 12, § 8 a, der indeholder nærmere om baggrunden for og indholdet i forslaget om bemyndigelse til administrativt at afskære klageadgang. Udmøntningen og dialogen herom med interessenter vil ske i overensstemmelse med lovforslagets bemærkninger. Der vil blive vejledt nærmere om klagereglerne i lov- og bekendtgørelsesreglerne i kommende vejledning.

På ovennævnte baggrund agter jeg ikke at udarbejde ændringsforslag vedrørende dette punkt.

Ad rykning af afleveringsfristen vedrørende revisorerklæringer til den 1. september

Jeg er enig i, at den nuværende indberetningsfrist er uhensigtsmæssig. Der er i Lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold m.v. i 2016 vedtaget en ændring, som rykker fristen for indberetning til 1. september, men denne er imidlertid endnu ikke sat i kraft. Dette skyldes en forventning om, at der også kom ændringer af fristerne på de andre forsyningsområder, og et ønske om at koordinere fristerne. Disse ændringer er ikke sket, og det forventes, at den vedtagne ændring bliver sat i kraft for vandområdet med virkning fra indberetningsåret 2025. På den baggrund agter jeg ikke at udarbejde ændringsforslag vedrørende dette punkt.

Med venlig hilsen

Lars Aagaard